

Uchwała Nr 13/2016
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
z 4 stycznia 2016 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Rady Miasta Tomaszów Lubelski.

Na podstawie art. 91 ust. 1 w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1515 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 z późn. zm.) – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

uchwała, co następuje:

stwierdza się nieważność § 5 ust. 6 i ust. 7 lit. b, § 6 ust. 3 i ust. 8 oraz § 7 ust. 3 uchwały Nr XV/111/2015 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 4 grudnia 2015 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji dla szkół i placówek oświatowych prowadzonych na terenie Miasta Tomaszów Lubelski przez osoby fizyczne lub osoby prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego oraz załączonych do tej uchwały załącznika nr 1 w zakresie pkt 11, załącznika nr 3 i załącznika nr 4 w zakresie obejmującym zapis „Do rozliczenia należy dołączyć kopie dokumentów potwierdzających wydatkowanie otrzymanej dotacji oraz kopie wyciągów bankowych w przypadku płatności przelewowych”, z powodu istotnego naruszenia art. 80 ust. 2, ust. 2b, ust. 3, ust. 3d i ust. 4 oraz art. 90 ust. 2a, ust. 2b, ust. 2d, ust. 3d i ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015, poz. 2156).

UZASADNIENIE

Uchwała Rady Miasta Tomaszów Lubelski, o której mowa w sentencji, wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie 15 grudnia 2015 r. W wyniku jej zbadania w trybie nadzoru – Kolegium RIO w Lublinie podjęło 22 grudnia br. uchwałę Nr 292/2015 w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego w celu stwierdzenia nieważności części tej uchwały.

W § 5 ust. 6 kwestionowanej uchwały Rada wskazała, że dotacje mogą być wykorzystane wyłącznie na wydatki bieżące, o których mowa w art. 80 ust. 3d oraz w art. 90 ust. 3d ustawy. Dodatkowo w pkt 11 załącznika nr 1 do uchwały podmiot składający wniosek o udzielenie dotacji został zobowiązany do przeznaczenia dotacji na pokrycie wydatków bieżących wynikających ze statutowej działalności placówki. Przywołane zapisy, w ocenie Kolegium, naruszają art. 80 ust. 3d i art. 90 ust. 3d ustawy o systemie oświaty. Przepisy te określają przeznaczenie otrzymanej dotacji, dopuszczając jej wykorzystanie również na zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych, które to wydatki nie są wydatkami bieżącymi.

W § 5 ust. 7 lit. b ocenianej uchwały Rada wskazała, że dotacje udzielane są na każdego ucznia ujętego w dokumentacji prowadzonej przez podmioty określone w § 2 uchwały, w tym na uczniów nieobecnych okresowo, jeżeli nie ma przesłanek do ich skreślenia wynikających z przepisów wewnętrznych placówki i przepisów powszechnie obowiązujących, przy czym za końcowy termin uczęszczania ucznia uznaje się „ostatni dzień miesiąca, w którym uczeń uczęszczał do placówki w przypadku jego skreślenia w ewidencji uczniów”. W ocenie Kolegium wskazana regulacja narusza art. 80 ust. 2, ust. 2b, ust. 3 i art. 90 ust. 2a, ust. 2b, ust. 2d ustawy o systemie oświaty, zgodnie z którymi wskazane w nich podmioty otrzymują dotacje na każdego ucznia. Przepisy ustawy o systemie oświaty uprawniają do otrzymywania dotacji na faktyczną liczbę uczniów dotowanej jednostki, ustalonej na podstawie dokumentacji przebiegu nauczania, czyli do czasu skreślenia z listy uczniów, który nie musi pokrywać się z zakończeniem uczęszczania ucznia do placówki.

W § 6 ust. 3 badanej uchwały ustalono, że „miejsce zamieszkania ucznia potwierdza rodzic oświadczeniem stanowiącym załącznik nr 3 do niniejszej uchwały”. Dodatkowo wskazano, że „załącznik składa osoba prowadząca niepubliczne przedszkole organowi dotującemu w miesiącu zapisu ucznia do przedszkola”. W ocenie Kolegium wskazana regulacja oraz wynikający z niej załącznik nr 3 do uchwały, wykracza poza zakres delegacji udzielonych organowi stanowiącemu w art. 80 ust. 4 i art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Zgodnie z treścią delegacji organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego ustala tryb udzielania i rozliczania dotacji oraz tryb i zakres kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystywania, uwzględniając w szczególności podstawy obliczania dotacji, zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, oraz termin i sposób rozliczenia dotacji. Taki zakres delegacji uprawnia organ stanowiący do stanowienia przepisów regulujących prawa i obowiązki podmiotów dotowanych w zakresie udzielania i rozliczania dotacji oraz kontroli ich pobierania i wykorzystywania. Nie pozwala natomiast – w ocenie Kolegium – na określanie w tej uchwale obowiązków rodziców uczniów dotowanych placówek, które ewentualnie mogą wynikać z umów zawartych pomiędzy podmiotem prowadzącym placówkę oświatową a rodzicami uczniów. Na marginesie należy zaznaczyć, że zgodnie z podjętą uchwałą, dane dotyczące miejsca zamieszkania uczniów podawane są we wniosku o udzielenie dotacji (w zakresie liczby uczniów spoza Miasta) oraz informacji miesięcznej o aktualnej licznie uczniów (w zakresie adresów wszystkich uczniów).

W § 6 ust. 8 uchwały Rada Miasta wskazała m. in., że do czasu uzyskania przez Miasto Tomaszów Lubelski informacji o wysokości wydatków bieżących ponoszonych na prowadzenie przedszkoli publicznych dotacja będzie przekazywana zaliczkowo w wysokości obowiązującej w roku poprzednim. Taki sposób ustalania wysokości dotacji narusza art. 80 ust. 2, art. 90 ust. 1b i 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty. Zgodnie z tymi przepisami wysokość dotacji ustala się w oparciu o wysokość wydatków bieżących ustalonych w budżecie roku, którego dotacja dotyczy. Dotacja – w ocenie Kolegium – nie może być naliczana, nawet zaliczkowo, w oparciu o wydatki roku poprzedniego, czyli w oparciu o budżet roku poprzedniego.

W § 7 ust. 3 uchwały organ stanowiący zobowiązał otrzymującego dotację do złożenia wraz z kwartalnym rozliczeniem dotacji kopii dokumentów potwierdzających bieżące wydatkowanie otrzymanej dotacji wraz z potwierdzeniem dokonania płatności, a w przypadku wydatkowania dotacji na wynagrodzenia pracowników – kopii list płac i deklaracji przekazywanych do ZUS. W załączniku nr 4 do uchwały, stanowiącym wzór kwartalnego rozliczenia dotacji postanowiono, że do rozliczenia należy dołączyć kopie dokumentów potwierdzających wydatkowanie otrzymanej dotacji oraz kopie wyciągów bankowych w przypadku płatności przelewowych. Zapisy takie, zdaniem Kolegium, wykraczają poza delegacje udzielone w art. 80 ust. 4 i 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty. W oparciu o wskazane przepisy organ stanowiący ustala tryb rozliczania dotacji uwzględniając w szczególności zakres danych, które powinny być zawarte w rozliczeniu wykorzystania dotacji oraz termin i sposób jej rozliczenia. Taki zakres ustawowej delegacji nie uprawnia do nakładania na podmioty otrzymujące dotację obowiązku przedkładania dowodów potwierdzających wykorzystanie dotacji na etapie jej rozliczania. Jest to element kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji, którą organ dotujący może prowadzić na podstawie art. 80 ust. 3e i art. 90 ust. 3e ustawy o systemie oświaty, w formie przewidzianej w art. 80 ust. 3f i art. 90 ust. 3f tej ustawy.

Rada Miasta we wskazanym we wszczęciu postępowania nadzorczego terminie rozpatrywania sprawy stwierdzenia nieważności uchwały nie podjęła działań zmierzających do usunięcia wskazanego naruszenia prawa. W tym stanie rzeczy Kolegium RIO w Lublinie stwierdziło nieważność kwestionowanej w osnowie części uchwały.

Na tę uchwałę przysługuje Radzie Miasta Tomaszów Lubelski prawo wniesienia – za pośrednictwem Kolegium RIO w Lublinie – skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, w terminie 30 dni od dnia doręczenia tej uchwały.

Otrzymują:

1. Rada Miasta Tomaszów Lubelski,
2. Burmistrz Miasta Tomaszów Lubelski.